

Los Soment

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

BUNTS DE SUSCRIPCIÓ

REUS, Dissapte 20 de Juny de 1903.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

ANY XVIII NUM. 4596

Reus, un mes: Ptas. 1.25
En provincias, trimestre: 4 —
Extranger y Ultramar: 8 —
Anuncio, á preus convencionales.

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, perque modifican las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill perque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGITIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haytense presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca-la de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca «SALUD», y foren assombrósos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas: —Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crónica. Cansat d' asar sens cap resultat cuantas emul-sions y reconstituyens se preconcitizan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frascó y molt prompte la curació completa.—Dr. Lo-ciniz, Catedratic de Barcelona.
Exigieixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, unich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

EN LAS SOCIETATS Y CAFÉS DEMANEU

ANGÉLICA

Ha conquistat la preferencia del public sobre los demés licors, per son finisim gust y saludables resultats deguts a la planta ANGÉLICA y esmerada fabricació.

MINERVINA

Superior á la Benedictine que s' elabora á Fécamp (Francia). La MINERVINA, elaborada Catalunya ab plantas medicinals, te un perfum delicat y gust delicios.

KUMEL POLAR

Poderós Tónico per las grans cualitats diuréticas y emagogas que posseix.

Anis Cupido

Pacilita las digestions, obre l'apetit y corregeix las debilitats dels foliculs gastrics.

RON MALAYO

Fill llegitim de la canya-mel de Filipinas, saludable y confortant.

COGNAC BRAGULAT

L' acció estimulant qu' exerceix sobre l'sistema nerviós y circulatori lo fa recomanable; sos efectos son superiors als del tant nomenat vi de Charenta.

Son los licors que s' poden beure ab confiansa y profit pelcos, quins han sigut analisats pel LABORATORI QUIMICH MUNICIPAL DE BARCELONA, que ls ha declarat purs y sense barreja d' alcohol amilich. La base de sa composició son las plantas medicinals.

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

¡¡ULTIMAS NOVELTATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENÇ" A 50 CENTIMS VOLUM

Obras de Guimerá, Rosinal, Oller, Verdagué, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassegoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manéci, Sopena, Lesca-no, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demés que s' publican á Barcelona, Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistas y diaris que s' publican á Espanya.

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIA

Ex. Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8

Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.

REUS

INSTITUCIONS DE CATALUNYA

Cartas á mon amic J. Carulla XXXI

Benvolgut amic:

Constitueixia la Llotja de contractació ó de mar un cos polítich ab lo nom de Col·legi de Mercaders, presidida per los dos Consols que formaban lo tribunal mercantil. En aquets Col·legi sols hi eran admesos personas hábils y prácticas en lo comer. Se feya la admissió de sos individus un cop cada any en lo dia que assenyalaban los Concellers de la Ciutat. Al intent, los dos Consols ajuntavan en la Llotja lo Concill dels Vint y llurs vocals presentaban la proposta dels candidats quins noms estaban inscrits de má propia y no pasaba avant fins que ls membres del Concill hagnessen fet lo jurament d' observansa de las lleys y estatuts en la habilitació dels proposats, en poder dels Consols. Acte seguit se feya la votació per eserutini y si l' aspirant treya a son favor las dugas terceras parts dels vots, que eran catorce, quedaba habilitat pera comerciant en la matricula de Llotja. Testimoniat y clòs per má del secretari del Consolat s' enviaba lo testimoni del acte, als Concellers, quins cridavan als trenta y dos comerciants que en aquell any eran individus del Concill de Cent y Concellers

dels Vint y membres del Concill votaban també per eserutini y pera quedar ratificada y confirmada la incorporació del pretendent a la matricula, era indispensable que sortissen concordats favorablement las dugas terceras parts de vots, ó sigan vintidós vots de manera que de cinquanta y dos mercaders que en la elecció preñian part, se exigia que la trenta y sis estiguessen conformes. En aqueix cas, lo proposat era admés y inscrit en la matricula ó Col·legi de Mercaders, tenint desde allavors dret a tots los officis del Consolat y del Consistori y disfrutant los honores y preeminencias del estament mercantil. Aixó no obstant la Corona podia per motu proprio prear comerciants que tenian idénticas distincions. Pera formar part de la proposta dels Candidats eran condicions precisas y indispensables y per aixó ayans se feya un detingut examen: primer, que el pretendent en l' actualitat exercís la professió mercantil; segon, llimpeza de sang per abduas branques de pare y mare, costums, tracte y demés; circunstances y tercer, naixensa dins lo Principat de Catalunya. Moltes eran las qualitats que ls adquirian per médi de la matricula. Entre totas potser la principal, consistia en la declaració de capacitat ó habilitació pera ls officis públichs de Llotja y del govern municipal de la Ciutat. En lo Concill de Cent hi tenia lo cos de ayals matriculats, trenta y dugas plassas y lo càrrech anyal de Conciller, quart, obtenia en virtat de las Constitucions, sempre un d' ells. Per ells eran los càrrechs de Consols alternarins en las escalas del Mediterrani com també per ells eran los càrrechs de Consol segon ó mercader, lo de Defenedor y molts dels officis de la Casa de la Generalitat com eran los de Racional, Arziver dels llibres de la Taule ó banch públich, Interceptor, Caizer, Portador major de llibres etc., etc. De qualitats honoríficas tampoch los a' hi

mancavan. Així en llur casa tenien l'honor de rebre al cos del Consolat en pública cerimònia, duent al davant los massers vestits de dol, en cas de mort del amo de la casa, de l'esposa o del fill hereu.

Mentres lo matriculat se mantenia incorporat en son col·legi mercantil, gaudia de tots los honors y privilegis que 'l distingian dels altres col·legis y corporacions de arts de la ciutat ab especial preminencia sobre de tots. Mes si per sort lo matriculat pujaba a la noblessa perdia la incorporació de la Llotja y la personalitat en son concell.

Barcelona gaudia sobre 'l mar de son districte y per lo tant sobre las naus que arribaban a sas platjas o a son port prenia fondo, d'un dret ja esmentat en la lletra anterior anomenat vulgarment lo dret del *Pariatje* que li fou concedit per En Joan I en 22 d'Abril de 1394 al dir en aquell Privilegi: *Positis etiam vos dicti Consules presentes et futuri... imponere, statuere, et ordinare certum jus seu vectigal in omnibus et singulis navigiis, seu vasis marinis...* En virtut donchs d'aqueix privilegi lo Consolat donchs collia la contribució de dos diners per lliure sobre tots los gèneros qu'entravan per mar en Barcelona.

Segons se llegeix en lo referit privilegi sols se collia aqueix dret de las naus, patrons y mercaders de la Corona... *in quo jure seu vectigali solum contribuant et contribuere habeant mercatores subditi nostri et nulli alii...* més après segons se véu en la historia del Consolat fou extensiu a tots los bastiments y personas estrangeras que negociessen ab Catalunya, ja fós per mar, ja fós per terra. Ja s'ha dit a que 's destinaba y quins eran los que cuidaban de llur exacció: Ab tot al veurer en l'Arxiu Municipal de Barcelona: In libro *I Diversorum*, fol. 147 cert edicte donat en 1499 ab parer del Concell dels Vint, nos proba que devian esser molts los defraudadors de tot impost y que 'ls Consols degueren en sa contra dictar algunas providencias. Aqueix que per transcriurel es prou llarch, mana que 'n allí avant qualsevulla mercaderia que vingüés per mar y 's descarregués en la Costa de Barcelona ja fós en la de llevant ja en la de ponent, devia pagar lo dret en cuestió al entrar en la capital. Ab aqueix edicte los Consols volgueren tallar de soca-arrel lo contrabando que feyan molts personas desembarcant en alguns llocs de la dita costa mercaderias que anaban a Barcelona y després las entraban, per terra, com gèneros del comerç, que lliures estaban d'aquell impost.

Així que fou instituhit lo Consolat, l'esperit liberal dels reys d'Aragó l'omplena de honors y prerrogativas. Los Consols tenian lo títol de *Magnífichs* y 'ls comerciants matriculats lo de *Honorables*. Lo Consolat usaba lo sagell propi qu'eran las armes de la Ciutat de Barcelona ab las onas del mar en lo inferior del escut. Ferrán II en l'any 1492 los concedí lo privilegi de tenir dos massers vestits ab beques blabas y portant masses de plata que las duyan a la espatlla sempre que 'ls Consols sortían en corporació pera 'ls actes públichs y nos las baixaban may encare que trobessen qualsevulla altres tribunals reyalis, é ministres superiors o 'l Rey mateix en persona.

Com se véu lo Consolat era una part del cos municipal y per lo tant subjecte estaba a la inspecció del Concell de Cent. Y en efecte los Consols al pendrer posesió de llurs càrrechs juraban observar totas las ordinations del municipi quin jurament era fet devant de tot lo Consistori si l'acte era públich y devant los Concellers tercer y quart si era privat. A més juraban no ausentarse més d'un parell de jorns, de la ciutat sens lo permís dels Concellers. Nos ho proba també el que tots los privilegis reyalis concedits al Consolat ho eran a prechs del Municipi a quin en tots los agravis y en totas las necessitats lo Consolat de Mar acudia.

Lo Concell de Cent era superior sobre 'ls oficials del Consolat, és a dir la provisió dels càrrechs de Defenedor Receptor, Cedencer

eccétera, y altres era feta ab llicencia dels excelentíssims senyor Cocellers.

La Llotja rebia del Concell de Cent dos classes de beneficis y utilitats; uns honorífichs y altres pecuniaris. En los primers gosaba la Llotja y l'Estament mercantil de conceirer ab los Concellers a las funcions públicas axís en entradas de Reys, Prínceps y Llochtinents con en las de Arquebisbes y Bisbes; aixís en las enhorabonas y goigs com de dols dels Reys. Y en las pecuniarias en primer lloch gosaba del dret de *Pariatje* que lo Concell de Cent li permetia collirle en lo Portal de Mar y en lo Portal Nou etc., y en segon lloch de molts munificencias y liberalitats ab que la Ciutat ampliaba la casa de la Llotja com ho proba lo transcrit en alguns Dietaris y lo trobarse esculpit en diferentes parts de la Llotja l'escut de las armas de Barcelona.

Fins ara he tractat lo Concell de Mar en son govern, en nova carta parlaré del Consolat com a Tribunal Civil.

Disposa de ton amic que 't saluda.
J. MORERA Y SOLER.
Sant Martí de P. 17-VI-1903.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 19 de Juny de 1903

Naixements

Julia Puccini Menichelli.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Joseph Segí Buch, 3 mesos San Joseph, 7.

—Joseph Castellón Bó, San Libori 44.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Silveri

Sant de demá.—Lluís Gonzaga

Surt lo SOL a las 4 h. y 17 m. y 's pon a las 7 h. 28 m.; surt la LLUNA a las 1 h. 33 m. y 's pon a las 3 h. 21 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimars, Tarragona.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y de Espuga Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

TEATRE CIRCO

"Aigua que corra", "El pati blau,"

Per haver vagat ahir, me veig avuy precisat a donar compte del estreno de aquestas dugas obras.

"Aigua que corra", d'en Guimerá fou estrenada lo dia 17. Es aquest un drama que s'allunya bon tros de las demás obras d'en Guimerá. Es una tentativa de evolució vers lo teatre modern; pero lo conjunt, lo tot, no resulta ni convens, y malgrat aixó en la obra hi ha un drama de forsa intensitat dramática. Lo primer acte es lo que menos nos agrada. Ni la presentació dels personatges ni 'l planteig del drama ens convenseren. En cambi lo segon acte es de primera. Hi han escenas magistralment concebudas y deseurelladas y no escenas é incidents vulgars, no, escenas humanament inspiradas.

Lo tercer acte, ab tot y no estar a la altura del segon, es consistent y ben portat; hi ha trossos molt macos. Lo desenllás no convens y aixó perjudica, naturalment, a la obra en general y al tercer acte en partienlar. Pero malgrat aixó aquest acte está molt ben portat; pot resultar monótono pera 'l gros públich, pero pera 'ls que escoltan ab religiositat, resulta una filigrana.

Apesar donchs de que aquesta obra te l'acte segon superior y 'l tercer ben notable, no convens, y no convens porque s'hi notan convencionalismes, situacions falsas; los incidents que integran l'orgument, al mirarlos englobats al final de la obra, no resultan, se vehent falsos y avuy lo públich ja no hi está per alló de que en lo teatre tot es convencional. Per aixó 'ls dramas de Echegaray han caygut en deshús y si aném seguint aixís prompte servirán sols per fi de festa.

De totas maneras mereix lloansa 'l senyor Guimerá per la seva tentativa y esperém ab interés aplaudirli una nova producció del mateix género puig estém convenuts de que sortirà triomfant en sa empresa.

Y are passém a ocuparnos de "El pati blau," d'en Rusñol.

"El pati blau," es un cuadro viscut, es una pintura hermosa llenant flayre de poesia, encuadrada en lo march del escenari. Es una obra que 'l principal atractiu que te es l'ambient. Aquellas parets blavas del pati, las flors que besan las parets, l'heura que s'arrapa al brocal del pou, la capelleta de la verge, tot, tot escampa perfums de poesia dolca. Y d'aquest perfum n'estant amaradas las figuras que 's mohuent en lo pati y per xó resultan tan hermosas, per xó fereixen desseguida 'l sentiment y fan bategar lo cor.

En Rusñol es un artista que pera emocioniar no emplea més que la poesia, y consegueix emocioniar mes intensament que 'ls autors que pera conseguirlo han de recorre a las escenas violentas, han de preparar situacions esglayadoras.

L'idili dramátich que 'ns ocupa te escenas inspiradíssimas. Lo contrast de las noyetas que van a cantar a la verge, escamprant per lo pati l'halé de la joventut, de la vida, que alborotan aquella caixa de mort ab sos cants d'auell, contrasta d'una manera hermosa ab la pobra Agua Rosa que vol retindre la vida que se li escapa...

La Agua Rosa está fundament sentida, observada en tots sos detalls, y en Jascinto, resulta també un tipo altament simpátich. Es un artista de cor y ánima, que 'l senyor Rusñol ha sapigut retratar ab molta facilitat.

Lo *Don José* ens resulta una mica desdibuitat, pero potser aquest defecte se converteix en qualitat ja que 'l contrast entre la prosa y la poesia resulta aixís mes potent.

En conjunt "Lo pati blau," resulta un idili hermosament bell.

Lo públich nombrós que omplia 'l teatre rebé molt bé la obra esclatant en forts aplaudiments.

De la execució no'n parlem porque sols hauriam de repetir las paraulas d'elogi que en cada crónica hem empleat ja.

SECCIO METEOROLOGICA

OBSERVACIONES

del dia 19 de Juny de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d'observació	Baròmetre aneroides	Gran d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	745	72			Ras
15	746	75		4	Navul

Ho as d'observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	29	15	21	O.	cum	0.1
15	25		18	S.	N y Cl.	0.5

CRONICA

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del Alcalde don Enrich Oliva y ab assistencia dels regidors senyors Huguet, Vergés, Serra, Sabater, Sadó, Roça, Artés, Bonet, Pallejá, Navás, Montseny, Pamiés, Rovira, Fàbregas, Casagualda, Alimbau, Borrell y Briansó, se celebrá ahir la sessió ordinaria de segona convocatoria.

Se llegí y aprobá l'acta de la anterior. Se doná compte del recurs d'alsada interposat contra l'acort del Ajuntament per los venedors de carn, sobre la rebaixa del impost de consums concedida a la carn destinada a las tropas y negada als recurrents aquesta gracia.

S'entrá l'Ajuntament d'una comunicació del Recaudador don L. Fernández, sobre deutes a l'Hisenda. S'acordá concedir a la Cambra Agrícola tots cuants folletos posseexi l'Ajuntament,

del Congrés Viticol celebrat temps enrere en aquesta ciutat.

Se llegí una instancia de la contratista donya Antonia Borrás, Vda. de Balada, reclamant cantitats a l'Ajuntament.

S'aprobaren varis dictamens de la secció de Foment, quedantne un sobre la taula referent a l'entrada a la població de jel fabricat fora de la ciutat.

Fou calurosament discutit lo dictamen que sobre la reforma de lo de Consums havia quedat en la anterior sobre la taula, passant després a votació y essent rebutjat per deu vots contra nou.

S'aprobaren diferents comptes de particulars.

Lo senyor Bonet, vist que havia sigut rebutjat lo seu dictamen, presentá la dimissió de President de la secció de Consums, que li fou acceptada per treize vots contra cinch. Tot seguit demaná dos mesos de permís pera reposar la seva delicada salut, permís que se li concedí.

Se tractaren alguns altres assumtos d'escás interés y s'aixecá la sessió.

Aquesta nit en lo café del teatre Circo tindrà lloch la celebració del següent concert: "Overture," Planás.—"Il Pagliacci" (prolech), Leoncavallo.—"La Tempestat," (monolech) Chapí.—"Las dos princesas," (romanza), Caballero.—"La Serenata," (melodia), Schubert.—"Fresas con Champagne," (Vals), Planás.

Escriuen de Barcelona:

"A judicar per la corrent que 's manifesta en lo jovent catalá, sembla que ha arribat ya 'l dia de que naixi sobre una base sólida y ben fonamentada 'l tantas vegadas anomenat Teatre Lirich Catalá; la sessió preparatoria que 'l dimars prop passat tingué lloch en "Los Quatre Gats" fou una prova de lo que dihém; efectivamente, ja que 'ls grans se 'n van de casa nostra per anar a fer lluhir la dels altres, just es que hi hagi qui 's preocupi de la manera que s'ha de fer pera donar una bona y ferma escombrada a aqueixa cosa anomenada *género chico*. La comissió organitzadora dona a coneixer lo projecte de fundació d'una entitat que respongui a fins tan enlayrats, y 'ls assistens al acte, després d'haver discutit los diversos extréms de que s'compón lo tal projecte, proposaren alguns d'ells ferhi algunas reformas que foren atesas y acceptadas per la comissió per venir inspiradas ab lo mes sá criteri y sentit práctic. En la vinenta sessió, que tindrà lloch al mateix local dels "Quatre Gats", s'hi donará a coneixer lo projecte d'Estatuts, quin redacció s'ha encarregat per unanimitat a la mateixa comissió organitzadora que ha fet los treballs preparatorios. Sou varias las adhesions que s'han rebut de fora de Barcelona associantse ab tot y per tot a tan noble idea; per lo tant dita sessió, que está assenyalada pera 4 dijous vinent, dia 25 del corrent, promet esser concorreguda y entusiástica en extrém."

S'ha acordat definitivament que lo trasllat dels restes del gran poeta mossen Jascinto Verdager, se fassi lo dia 29 del present, diada de Sant Pere.

Probablement la solemne cerimonia se farà al nati, donchs per la tarde de dit dia está anunciada la inauguració en lo Palau de Belles Arts de la Sala Verdager ahont denhen exposarse las obras del insigne poeta, manuscrits, mobles y recorts.

En la matinada d'abans d'ahir se notá a Puigcerdá un fort tremolor de terra que afortunadament fou d'escassa duració, o sigui tres ó quatre segons, per lo que sols se reduí a proporcionar lo consegüent sobresalt als que s'adonaren del fenómeno sísmich.

En pochos dias caygué a Viella una extraordinaria nevada que arruiná completament aquella regió. S'ha perdut la collita de cereals. Los pobles del vall estant consternats

devant la miseria que se 'ls hi apropa, recordant l'abandon absolut en que 'ls deixà lo Govern quan fa dos anys caigué altra nevada igual. Se reclamà la exenció de contribucions per un any ó l'entrada de cereals sens pagá drets y no 's conseguí ni una cosa ni altra. Aquest abandon causa tristesa al veurer la sollicitud ab que lo Govern francés atent en sas desgracias a las comarcas properas a nostre vall, privat de tota comunicació ab Espanya.

Del nou estat d'ingresos publicat per la companyia de ferrocarrils de M. Z. A. apareix un augment de pessetas 1.252.002'80 des de 1er. de Jener al 5 del que som, haventho sigut de 85.281'48 en la octava del 28 de Maig al 5 del que som, tot en relació a iguals periodos del any prop passat.

Ha sigut nomenat Tresorer d'Hisenda de la provincia, don Benigne Varda Artime, que desempenyava lo carréch de depositari pagador en la de Cartagena.

Per consuns se recandaren en lo dia de ahir pessetas 851'28.

Un dels aconteixements mes notables d'agnets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparèixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C. - BARCELONA

U. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-Ser.
TARRAGONA

FINALMENT JOH LECTORS!
Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls, hegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich
CONSTANCL

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT de Tarragona
Embarcacions arribadas ahir

De Marsella en un dia v. danés "J. C. Jacobsen", consignat als senyors Vd. y S. de P. Ferrer y Mary.

De Barcelona en 6 horas, v. "Segundo", ab tránzit, consignat als senyors Fills de Benigno Lopez.

Despatzadas

Pera Copenhague y esc. v. danés "Jacobson", ab efectes.

Pera Bilbao y esc. v. "Segundo", ab efectes.

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZÁLEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	77'27	BARCELONA
Amortisable 5 p 8	96'70	Francs 36'85
Colonial	—	Lliras 34'42
Mercantil	—	MADRID
Norts	57'20	Interior 77'27
Alicants	94'30	Francs 36'50
Orenses	33'45	PARIS
Obs: Fransa 2 1/4	59'—	Exterior 90'55
Id. Almansa 5 0/10	104'75	Norts 197'
Id. Id. ayg	—	Alicants 327'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris,

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 díf	—	34'—	—
" 60 "	—	—	—
" 8 díf	—	—	—
" vista.	—	34'30	—
Paris 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	36'50	—
Aix 8 0/10	—	—	—
Amberes 90 díf.	—	—	—
Marsella 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
Hamburgo 90 díf.	—	—	—
" 8 díf.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals

	Diner.	Paper.	Oper.
625 Gas Reusense.	—	—	—
625 Industrial Farinera.	—	—	—
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	—	—	—
740 Manufacturera de Coton.	—	—	—
100 C. Reusense de Tránsvias.	—	—	—
27'50 C. Reusense de Tránsvias privilegiadas 5 per 100.	—	—	—
325 Electra Reusense.	—	—	—
Manicomi de Reus.	—	—	—

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	77'28	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	33'40	Amortisable	96'71
Norts	57'15	Ob. 5 p % Almansa	104'82
Alicants	94'25	Id. 3 p % Fransas	58'92
Vitalici V.	—	Id. 3 p % Orense	51'37

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	77'30
----------	---	----------	-------

GIROS

Paris	36'85	Londres	34'42
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	90'55
Portugués	32'27
Rio Tinto.	11'69
Norts.	197'—
Alicants.	327'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCI PARTICULARS

ANUNCI

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha traslladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrecs al Cafè del Circol.

SE VEN

Se cedirà a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d'aquesta ciutat. Està plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, posseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d'aygua setmanals d'una abundant mina.

Los avellaners y demás arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere.
Pera informés en aquesta Redacció.

APRENENT

Se 'n necessita un en aquesta impremta.

SE NECESITA
un billar de lance en bon estat, de 12 pams de llarch per 9 de ample.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE **P. DURAN, METJE-CIRUJIA**
Carrer Osset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—Reus.

Ab lo massatje manual y vibratori s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lunat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotrin, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencias de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

COTXES FÚNEBRES EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.
Pera informés en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

EMILI ANGLÉS

Recader de Reus a Barcelona y de Barcelona a Reus

Ofereix al públich sos serveys y reb los encarrecs a Reus en son domicili, carrer Santa Ana 28, 1er. 2na., a la guarisioneria del successor de don Miquel Ventura, plassa de Prim núm. 6, cantonada al carrer de Marian Fortuny y a la dou Joseph Baldrich, carrer de Sant Joan número 20. A Barcelona carrer del Carme 38 y Balmes 65.

CENTRE DE LECTURA

Anunci
En sessió d'ahir la Junta de Govern d'aquesta societat acordá que 'ls que desitjin ingressar com a socis de número de la mateixa, puguin efectuarho sense satisfèr los corresponents drets d'entrada, durant tot lo próxim mes de Juny.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels senyors socis y del públich en general.

Reus 31 de Maig de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, V. Torrents y Fortuny.

OBRA NOVA

TRES BALADES

per Alphons Masseras
Los que vullgan adquirirla dirigirse a la Imprenta Vidal, Cardona 5, Barcelona, anticipant l'import ab sellos de correu ó en alguna altra forma.

PREU 30 CENTIMS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

B. SANTOS Y FALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d'en Hortensi Güell.

2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE **D. ANTON BARDOY**

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU
Servey de trens que rageix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al mati 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al mati a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

TELEGRAMAS

Madrid 19.
Senadors disgustats

Los senadors per Barcelona estan disgustats per la conducta del baró Bonet fent pública una conversació ab lo President del Concill sobre la cessió de Montjuich al Ajuntament d'aquella capital sense haverlos consultat y demanat son concurs.

En lo primer moment pensaren dirigir un telegrama al senyor Boladeres dihentli que 'l senyor Silvela res li havia ofert sobre 'l particular, pero desistiren de ferho per no donar lloch a disensions entre 'ls senadors d'aquella provincia.

Quebra d'un «trust»

Als centres de negocis s'ha dit que a Nova-York ha quebrat lo "trust" d'armadors de barcos.

La noticia ha causat sensassió.
Discurs comentat

Los comentaris que s'han fet al discurs del senyor Villaverde han sigut molt variats, haventlo comentat fins los ministerials com d'oposició.

Tothom ha pogut advertir lo mal efecte que ha causat.

Los prohoms politichs de la oposició deyan que 'l senyor Villaverde en son discurs ha fet un programa de Govern.

Després s'han rennit al despaig del Congrés y quan cambiavan impresions ha entrat en Villaverde sens dupte pera coneixer l'efecte que havia causat son discurs als ministres.

Lo senyor Villaverde, fins a qui havian arribat los comentaris, ha dit; se 'm podrà censurar per una franquesa, pero jo no he fet mes que confirmar lo que vaig dir al Govern, lo que vaig repetir al deixar d'esser ministre y, vaig tornar a repetir quan la rennió de la minoria; en una paraula lo que constitueix la meva convicció y las meas ideas que defensaré sempre, fins al extrem que si 's la quelcom contra ellas ho combatiaré ó 'm retiraré.

Cárrechs

Lo President del Congrés ha dit a la minoria republicana que no la podrà complaure concedintli dos llechs en la comissió de presupostos.

La minoria carlina ha acordat proposar al senyor Gil Robles pera vocal de dita comissió.

Imp. CARRERAS Y VILA,

